

MATĽAEV

Ročník V.

18. 8. 2024

Číslo: 34

20. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ

R.: Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán.

In 6, 51 - 58

Ježiš povedal zástupom: „Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohoto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta.“

Židia sa hádali medzi sebou a hovorili: „Ako nám tento môže dať jesť svoje telo?!“

Ježiš im povedal: „Veru, veru, hovorím vám: Ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe život.“

Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň.

Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj. Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa.

Toto je ten chlieb, ktorý zostúpil z neba, a nie aký jedli otcovia a pomreli.

Kto je tento chlieb, bude žiť naveky.“

Pred nami je posledná časť dialógu o chlebe z neba zo 6. kapitoly Jánovho evanjelia. Budúcu nedeľu nás čaká opis krízy a dopadu, aký tento dialóg mal na Ježišových učeníkov. Až dnešná j totiž najzreteľnejšie eucharistická. Ježiš svoje tvrdenia počas celej reči (dialógu) stupňoval a na záver vidíme jej vyvrcholenie.

Z tohto záveru vidno, že Ježiš svojich poslucháčov nešetrí. Neprispôsobuje sa ich mysleniu, ale hovorí otvorene. Je mu jedno, čo si o ňom budú myslieť. Zároveň nemá potrebu všetko dopodrobna vysvetľovať. Svojich oponentov konfrontuje s vecami tak ako sú.

A ako budeme počuť o týždeň, jedná sa naozaj o „tvrdú reč“. Pozrime sa na tento príklad. Výrok, ktorý sme počuli už minule – „Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta“ vzbudzuje u poslucháčov akési podozrenie z kanibalizmu.

„Ako nám tento môže dať jesť svoje telo?!“ No Ježiš sa to nesnaží zmierniť nejakým dovysvetlením. Práve naopak. Výrok vystupňuje do, na prvý pohľad, ešte väčšej absurdnosti: „Veru, veru, hovorím vám: Ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe život“ To, v čom vtedajší poslucháči videli pohoršlivé bláznovstvo, dnešní čitatelia vidia ako zjavenie o tajomstve eucharistie.

No aby sme si aj dnes vzbudili trochu radikálnosti a šoku, ktoré so sebou toto odhalenie prináša, pozrime sa na jeden detail. Konkrétne na dve slová. Pri vyjadrení slovesa „jesť“ totiž grécky originál používa dve rozličné slovesá, čo slovenský preklad nezachycuje. Mnohí exegeti tomu samozrejme neprikladajú osobitný význam. Ide o obdobný prípad ako použitie rôznych tvarov na vyjadrenie lásky pri udelení pastierskeho úradu Petrovi na konci evanjelia. No ak boli rôzne slovesá použité zámerne, ide o vec hodnú na zamyslenie.

Až do verša 53. sa v 6. kapitole na opis jedenia (chleba a rýb ľuďmi pri rozmnožení, manny na púšti, jedenie Ježišovho tela) používa sloveso φάγω. Doktorka Panczová mu vo svojom slovníku prisudzuje tieto významy: 1. jesť, 2. hrýzť, 3. stravovať.

Od verša 54. až do konca kapitoly sa takmer výlučne, a to v kontexte jedenia Ježišovho tela a pitia jeho krvi, používa sloveso τρώγω. Tá istá autorka ho vysvetľuje takto: 1 (u zvierat) hrýzť, kúsať, žuť, chrúmať, 2. (u ľudí) jesť (zeleninu, ovocie, orechy a pod.). Toto druhé sloveso tak má oveľa väčší dôraz na fyzické rozomletie potravy zubami.

Ak by sme teda prijali tento pohľad, môžeme povedať nasledovné. Ježiš vyostruje svoje výroky a žiada od ľudí aby doslova jeho telo vo svojich ústach rozžuli. Niečo prežívať je predsa len iné ako niečo jednoducho zjesť. Aplikovaním na eucharistického Ježiša to nemusí byť až tak čudné, ak si uvedomíme, že obraz trávenia, či prežívania pozná aj židovská, či kresťanská spiritualita. Tie takto opisujú prístup k Svätému Písmu. A tak ako pri slávení liturgie má Božie slovo ostávať v našich srdciach aj po jeho vypočutí, podobne by to malo byť aj s Ježišovým telom a krvou. Nemáme ich len jednoducho prijať. Máme z nich využiť všetko. To telo sa má stať súčasťou nášho. Prijímanie (jedenie) by malo mať dopad aj dlho po tom, čo opustíme posvätný priestor.